

MEMLÛK KIPÇAKÇASINDA HÂL EKLERİNİN KULLANIMI ÜZERİNE

Zeynep NEGİŞ

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Hâl eki, memlûk kıpçakçası, yönelme hâli.

ÖZET

Hâl ekleri, eklendikleri kelimelerin diğer kelime ve kelime gruplarına anlamca bağlanmalarını sağlayan çekim ekleridir. Hâl eklerinin belli işlevleri bulunmaktadır. Bu eklerin bazı işlevleri benzer ya da aynı olabilmektedir. Hâl eklerinin benzer ya da aynı işlevde kullanılmaları, fiillerin zaman içinde farklı çatı ve anlam özelliklerine sahip olmaları gibi sebeplerle hâl eklerinin Eski Türkçe döneminden başlayarak çeşitli metinlerde birbirlerinin yerlerine kullanıldıkları görülmektedir. Memlûk Kıpçakçası, tarihî Türk lehçelerinden Kıpçakçanın Mısır ve çevresinde, Memlûk Devletinin hâkim olduğu coğrafyada kullanılmış olan koludur. Memlûk Kıpçakçası ile atçılık, okçuluk, fıkıh gibi eserlerin yanında sözlük ve gramer kitapları ile edebî eserler yazılmıştır. Bu eserlerde birbirinin yerine kullanılmış olan çok sayıda hâl eki olduğu görülmektedir. Bu bildiride Memlûk Kıpçakçasında birbirlerinin yerlerine kullanılan hâl eklerinin işlevleri ve bu eklerin söz dizimindeki rolleri incelenmiştir.